

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Zagreb, travanj 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O AKADEMIJI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2015.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2015.	12
III.	MIŠLJENJE	24

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/16-01/35
URBROJ: 613-02-01-17-11

Zagreb, 6. travnja 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI ZA 2015.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (dalje u tekstu: Akademija) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 10. listopada 2016. do 6. travnja 2017.

I. PODACI O AKADEMIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Akademija je najviša znanstvena i umjetnička ustanova u Republici Hrvatskoj. Akademija je pravna osoba čija je djelatnost od osobite nacionalne važnosti. Potiče i organizira znanstveni rad, zalaže se za primjenu postignutih rezultata, razvija umjetničku i kulturnu djelatnost, brine se o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u svijetu, objavljuje rezultate znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te daje prijedloge i mišljenja za unapređivanje znanosti i umjetnosti na područjima koja su od osobite važnosti za Republiku Hrvatsku. Na temelju Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti (Narodne novine 34/91, 43/96, 150/02 i 65/09, dalje u tekstu: Zakon), statut Akademije donosi skupština, a potvrđuje ga Hrvatski sabor. Statut iz 1996. je izmijenjen u studenome 2005. i prosincu 2010.

Akademija organizira i koordinira znanstvenu i umjetničku djelatnost putem razreda. Razredi su nositelji Akademijinih zadataka, a njihov radni sastav čine redoviti članovi, dopisni članovi i članovi suradnici. U Akademiji djeluje devet razreda: Razred za društvene znanosti, Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, Razred za prirodne znanosti, Razred za medicinske znanosti, Razred za filološke znanosti, Razred za književnost, Razred za likovne umjetnosti, Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju te Razred za tehničke znanosti. Razrede vode tajnici. Tajnik razreda izvršava odluke razreda, a posebno se brine za organizaciju rada i za obavljanje poslova razreda, priprema i saziva sjednice, predsjedava sjednicama razreda, izvještava predsjedništvo i skupštinu o radu razreda i predstavlja razred u tijelima Akademije te izvještava razred o zaključcima i prijedlozima predsjedništva. Akademija ima 25 znanstvenoistraživačkih jedinica i umjetničkih jedinica (zavodi, kabineti i centri) u Zagrebu i izvan Zagreba te sedam muzejsko - galerijskih jedinica (Strossmayerova galerija starih majstora, Kabinet grafike, Gliptoteka, Hrvatski muzej arhitekture, Hrvatski muzej medicine i farmacije, Memorijalna zbirka Maksimilijana Vanke u Korčuli te Muzej i zbirka Baltazara Bogišića u Cavtatu). Administrativne, stručne, pomoćne ili slične poslove obavljaju stručne službe. Rad stručnih službi organiziran je po odjelima i stručnim ustrojstvenim jedinicama. Ustrojeni su: Odjel za opće, administrativno upravne, pravne i personalne poslove, Odjel za ekonomske i financijske poslove, Odjel za zaštitu i održavanje imovine, Odjel za izdavačku djelatnost, Odjel za međunarodnu i međuinstitucijsku znanstvenu suradnju i administrativno poslovanje razreda, Knjižnica, Arhiv i Arboretum Trsteno. Radom stručnih službi upravlja tajnik Akademije kojeg bira Predsjedništvo na temelju javnog natječaja. Tajnik se brine za provođenje zaključaka Predsjedništva i Skupštine Akademije.

Tijela Akademije su Skupština i Predsjedništvo. Skupština je najviše tijelo, koje čine svi redoviti članovi Akademije. Skupština donosi Statut, bira članove Akademije, predsjednika, potpredsjednika i glavnog tajnika, utvrđuje program rada Akademije, potvrđuje financijski plan te raspravlja o njegovu izvršenju. Redoviti članovi imaju pravo na naslov akademika i u stalnom su radnom sastavu Akademije. Uz redovite članove, članovi Akademije su počasni, dopisni te članovi suradnici, koji također sudjeluju u radu skupštine ali bez prava glasa. Predsjedništvo je izvršno tijelo Skupštine, kojeg čine predsjednik, dva potpredsjednika, glavni tajnik, tajnik Akademije, tajnici razreda i do pet članova koje bira Skupština iz sastava redovitih članova Akademije. Predsjednik Akademije predstavlja Akademiju, zastupa je u imovinsko-pravnim odnosima i naredbodavac je za izvršavanje financijskog plana Akademije. Predsjednik može obavljanje pojedinih poslova iz svoje ovlasti povjeriti potpredsjednicima, glavnom tajniku, pojedinim redovitim članovima Akademije ili tajniku Akademije.

Akademija je vlasnik nekretnina (stanova, zgrada i drugih nepokretnih dobara), knjižnica, znanstvenih i umjetničkih zbirki i drugih pokretnina koje je stekla kupnjom, darovanjem ili na drugi način. Akademija ima Zakladu, koja je utemeljena u lipnju 1993. u cilju prikupljanja novčanih sredstava i materijalnih dobara radi potpomaganja izdavačke djelatnosti, organiziranja znanstvenih skupova, organiziranja znanstvenog i umjetničkog rada, otkupa umjetnina te nagrađivanja značajnih dostignuća na području znanosti i umjetnosti. Sjedište Akademije je u Zagrebu, Trg Nikole Šubića Zrinskog 11.

Nadzor nad zakonitošću rada Akademije obavlja Hrvatski sabor. Na Skupštini održanoj 13. studenoga 2014. izabrano je Predsjedništvo Akademije na mandat od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2018. te je izabran predsjednik akademije akademik Zvonko Kusić. Koncem 2015. Akademija je imala 140 redovitih članova i 260 zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan Akademije za 2015. je iznosio 66.272.500,00 kn. Izmjenama i dopunama plana u rujnu i studenome 2015., neovisno o izmjenama i dopunama državnog proračuna, financijski plan Akademije je smanjen za 769.221,00 kn ili 1,2 % te iznosi 65.503.279,00 kn. Vrijednosno značajnija smanjenja se odnose na smanjenja rashoda čije je financiranje planirano iz sredstava Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta za provedbu aktivnosti Administracija i upravljanje te Tisak knjiga, brošura i kataloga u ukupnom iznosu 740.000,00 kn, iz pomoći EU institucija za aktivnost Administracija i upravljanje u iznosu 534.000,00 kn te iz vlastitih prihoda za provedbu kapitalnog projekta Arboretum – projekt protupožarne zaštite u iznosu 330.000,00 kn. Istodobno su se povećali rashodi za usluge planirani u okviru Administracije i upravljanja u iznosu 817.000,00 kn, čije je financiranje planirano iz vlastitih prihoda. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Akademije su, osim državnog proračuna, vlastiti prihodi, prihodi iz drugih ministarstava (vrijednosno najznačajniji iz Ministarstva kulture te Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta), prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi iz pomoći EU institucija, donacije te drugi prihodi. Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za provedbu aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu 64.047.279,00 kn ili 97,8 % te Tisak knjiga, brošura i kataloga u iznosu 1.217.000,00 kn ili 1,9 % ukupno planiranih sredstava.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2016. i 2017. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2016. u iznosu 65.799.500,00 kn te za 2017. u iznosu 62.620.075,00 kn.

Financijski izvještaji

Akademija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji te Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 62.426.443,00 kn, što je za 2.723.707,00 kn ili 4,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2015. ostvareni za 3.076.836,00 kn ili 4,7 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	52.520.834,00	50.999.586,00	97,1
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	4.431.507,00	4.942.278,00	111,5
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	90.405,00	134.263,00	148,5
4.	Prihodi od imovine	359.234,00	393.749,00	109,6
5.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	7.527.118,00	5.802.683,00	77,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	221.052,00	153.884,00	69,6
	Ukupno	65.150.150,00	62.426.443,00	95,8

Vrijednosno značajnije smanjenje u odnosu na prethodnu godinu se odnosi na prihode ostvarene od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koji su manji za 1.724.435,00 kn ili 22,9 %. Manje su ostvareni jer u 2015. nisu planirani ni ostvareni prihodi iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta namijenjeni za plaće znanstvenih novaka koje se u 2015. obračunavaju i isplaćuju kroz Centralni obračun plaća, kao i za financiranje znanstvenih projekata koje je prešlo u nadležnost Hrvatske zaklade za znanost. Manje su ostvareni i prihodi iz proračuna za 1.521.248,00 kn ili 2,9 % zbog smanjenja materijalnih troškova.

Vrijednosno značajnija odstupanja ostvarenih prihoda u odnosu na planirane odnose se na prihode ostvarene od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (prodaja ulaznica, knjiga, zakup i dnevni najmovi poslovnog prostora). Navedeni prihodi su planirani u iznosu 4.800.000,00 kn, a ostvareni u iznosu 3.160.204,00 kn odnosno manje su ostvareni za 1.639.796,00 kn ili 34,2 %. Prema obrazloženju do odstupanja je došlo iz razloga što se plan prihoda utvrđuje na temelju procjene očekivanih prihoda budućih razdoblja, jer fiksnih parametara i pokazatelja koji bi mogli utjecati na samu procjenu nema (osim ostvarenja iz prethodnog razdoblja).

Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi iz državnog proračuna koji čine 81,7 % ukupnih prihoda. Namijenjeni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 50.967.587,00 kn te nabavu nefinancijske imovine u iznosu 31.999,00 kn. U okviru prihoda namijenjenih za financiranje rashoda poslovanja, vrijednosno značajnija sredstva su namijenjena za bruto plaće zaposlenika u iznosu 32.816.000,00 kn, nagrade akademikima u iznosu 16.363.813,00 kn te za rashode za usluge u iznosu 531.622,00 kn.

Prihodi iz proračuna za nabavu nefinancijske imovine su namijenjeni za nabavu računalne opreme u iznosu 25.000,00 kn i knjiga u iznosu 6.999,00 kn.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna iznose 5.802.683,00 kn i čine 9,3 % ukupnih prihoda. Odnose se na tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna u iznosu 4.294.941,00 kn i tekuće pomoći od institucija i tijela Europske unije u iznosu 1.507.742,00 kn.

Sredstva tekuće pomoći iz drugih proračuna se odnose na pomoći iz proračuna Ministarstva kulture u iznosu 1.043.400,00 kn, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu 933.456,00 kn, Ministarstva turizma u iznosu 12.430,00 kn te pomoći iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.305.655,00 kn.

Iz proračuna Ministarstva kulture su primljena sredstva za muzejsko galerijsku djelatnost, nakladničku djelatnost, program arheološke baštine, digitalizaciju arhivske, knjižnične i muzejske građe, otkup knjiga, program zaštite na nepokretnim i pokretnim kulturnim dobrima. Vrijednosno značajnija sredstva su doznačena u okviru Programa arheološke baštine za projekt baština antičke Murse u iznosu 240.000,00 kn, te projekt Tvrđa - ostaci gotičke crkve svetog Križa u iznosu 108.000,00 kn, u okviru Programa zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima za izradu dokumentacije i građevinsku sanaciju Ljetnikovca Gučetić (Arboretum Trsteno) u iznosu 100.000,00 kn te sufinanciranje časopisa Forum u iznosu 190.000,00 kn. Za svaki projekt odabran putem natječaja Ministarstva kulture, zaključen je ugovor o korištenju sredstava. Ministarstvu kulture su dostavljeni izvještaji o korištenju sredstava.

Iz proračuna Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta su primljena sredstva za sufinanciranje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome izdanju i elektroničkom obliku u iznosu 522.510,00 kn, izdavanja znanstvenih časopisa i časopisa za popularizaciju znanosti u iznosu 340.335,00 kn te članarine, materijalne troškove znanstvenih novaka i organiziranje znanstvenih skupova i manifestacija u iznosu 70.611,00 kn. Sredstva su doznačena na temelju odluka o financijskoj potpori znanstvenim časopisima i časopisima za popularizaciju znanosti te potpori izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku u 2015. Izvještaj o utrošenim sredstvima financijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga, račune tiskara i otisnuti primjerak dostavljeni su Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta u listopadu 2016.

Tekuće pomoći proračunu iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.305.655,00 kn se odnose na pomoći iz gradskih proračuna u iznosu 1.433.055,00 kn, županijskih proračuna u iznosu 498.800,00 kn, gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba u iznosu 368.800,00 kn te iz općinskih proračuna 5.000,00 kn. U okviru tekućih pomoći iz gradskih proračuna vrijednosno značajnije su tekuće pomoći iz proračuna Grada Dubrovnika u iznosu 600.000,00 kn, od čega za financijsku potporu tiskanja knjiga Stanovništvo Dubrovnika u iznosu 360.000,00 kn. Tekuće pomoći Grada Zagreba u iznosu 368.800,00 kn namijenjene su za sufinanciranje aktivnosti Programa javnih potreba u kulturi za 2015., odnosno za financijsku potporu troškova izložbi i tiskanje knjiga. Međusobna prava i obveze u vezi prihvaćenog Programa uređena su Ugovorom o korištenju sredstava za realizaciju Programa. Gradu su dostavljena izvješća o izvršenju programa s ukupnim troškovima Programa, ostvarenim troškovima po pojedinim namjenama i svim izvorima iz kojih se financira Program te odgovarajuća dokumentacija koja je sastavni dio ugovorenog programa.

Tekuće pomoći od institucija i tijela Europske unije u iznosu 1.507.742,00 kn se odnose na sredstva međunarodnog projekta financiranog sredstvima europske znanstvene mreže HERA (Humanities in the European Research Area), za trogodišnji međunarodni projekt "Music Migrations in the Early Modern Age: the Meeting of the European East, West and South" (MusMig). Projekt se odvija od 2013. do 2016., a istražuje se mobilnost glazbenika u 17. i 18. stoljeću.

Sredstva se doznačavaju Akademiji kao nositeljici projekta te se prema planu troškova raspoređuju i doznačavaju ostalim članicama partnerima koji sudjeluju u realizaciji projekta (Slovenija, Njemačka i Poljska).

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 4.942.278,00 kn. Odnose se na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu 3.160.204,00 kn i prihode od donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna u iznosu 1.782.074,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (vlastiti prihodi) se odnose na prihode od zakupnina za prostore u vlasništvu Akademije dane u zakup u iznosu 1.630.479,00 kn, prihode od prodaje ulaznica (Arboretum Trsteno) u iznosu 971.171,00 kn, od prodaje knjiga, grafičkih mapa i časopisa Forum u iznosu 288.614,00 kn, najamnina za stanove u vlasništvu Akademije u iznosu 97.201,00 kn, članarina u iznosu 68.689,00 kn te intelektualnih usluga u iznosu 58.858,00 kn. Prihodi od zakupnina se odnose na zakupnine za poslovne prostore u vlasništvu Akademije dane u zakup do pet godina u iznosu 1.198.738,00 kn i zakupnine za prostore dane u najam jednokratno radi održavanja prigodnih izložbi i manifestacija u iznosu 431.741,00 kn.

Prihodi od donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna ostvareni u iznosu 1.782.074,00 kn odnose se na tekuće donacije fizičkih i pravnih osoba u iznosu 974.398,00 kn tekuće donacije Hrvatske zaklade za znanost u iznosu 780.002,00 kn te kapitalne donacije (donacija opreme za rad novoosnovanog Muzeja farmacije i medicine) u iznosu 27.674,00 kn. Tekuće donacije fizičkih i pravnih osoba u iznosu 974.398,00 kn ostvarene su od neprofitnih organizacija u iznosu 539.500,00 kn, trgovačkih društava u iznosu 413.748,00 kn te ostalih subjekata u iznosu 21.150,00 kn s kojima su zaključeni ugovori o donacijama za organiziranje izložbi, tiskanje monografija, osnivanje Muzeja medicine i farmacije, znanstvene simpozije i drugo. Sredstva su namjenski utrošena za predviđene namjene u visini ugovorene donacije u skladu sa zaključenim ugovorima.

Prihodi od Hrvatske zaklade za znanost u iznosu 780.002,00 kn ostvareni su za šest višegodišnjih istraživačkih projekata na temelju natječaja iz 2014. s početkom financiranja od 2015. te ugovora o dodjeli sredstava. Sa Zakladom su zaključeni ugovori te se dostavljaju privremena i konačna izvješća o realizaciji projekata. U Akademiji su ustrojene pomoćne knjige u kojima se projekti prate na razini proračunske godine po voditeljima i nazivu projekta, ugovorenim godišnjim iznosima, doznačenim i utrošenim sredstvima.

Za potrebe Zaklade izrađuje se financijsko izvješće s podacima o voditelju znanstvenog projekta, broju projekta, ukupno ugovorenim i doznačenim sredstvima, troškovima i raspoloživim neutrošenim sredstvima na dan sastavljanja financijskog izvješća.

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 393.749,00 kn, a odnose se na prihode od dividendi u iznosu 322.164,00 kn, pozitivnih tečajnih razlika u iznosu 53.897,00 kn te kamata na depozite po viđenju u iznosu 17.688,00 kn. Prihod od dividende ostvaren je od 89 490 dionica jedne poslovne banke, a evidentiran je na temelju potvrde o isplaćenom dohotku, uplaćenom porezu po odbitku i prirezu koju je dostavilo Središnje klirinško depozitarno društvo.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 153.884,00 kn se odnose na naknade ostvarene putem Hrvatske autorske agencije za ostvarivanje i zaštitu autorskih prava za prava prikazivanja dijela Miroslava Krležu u iznosu 132.627,00 kn i prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 21.257,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 65.510.207,00 kn, što je za 4.949.405,00 kn ili 7,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi za 2015. su ostvareni u visini planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	52.839.989,00	50.784.440,00	96,1
2.	Materijalni rashodi	14.004.575,00	12.842.574,00	91,7
3.	Financijski rashodi	55.849,00	53.672,00	96,1
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	2.201.284,00	1.182.259,00	53,7
5.	Naknade građanima i kućanstvima	15.618,00	16.700,00	106,9
6.	Ostali rashodi	415.712,00	132.300,00	31,8
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	926.585,00	498.262,00	53,8
	Ukupno	70.459.612,00	65.510.207,00	93,0
	Manjak prihoda	5.309.462,00	3.083.764,00	58,1

Manjak prihoda za 2015. je iskazan u iznosu 3.083.764,00 kn. S obzirom da je preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosio 19.917.778,00 kn, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan koncem 2015., iznosi 16.834.014,00 kn.

Rashodi za zaposlene su vrijednosno najznačajniji rashodi i čine 77,5 % ukupnih rashoda Akademije. Odnose se na bruto plaće u iznosu 28.855.482,00 kn, druge rashode za zaposlene u iznosu 16.923.829,00 kn te doprinose na plaće u iznosu 5.005.129,00 kn. Rashodi za zaposlene su najvećim dijelom financirani iz sredstava državnog proračuna u iznosu 49.716.000,00 kn ili 97,9 %, dok su za pojedine zaposlenike financirani iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, vlastitih te drugih sredstava. Obračun plaća svih zaposlenika Akademije je, po svim izvorima financiranja, tijekom 2016. uključen u sustav Centraliziranog obračuna plaća (proces uključivanja u COP započeo u lipnju 2014.). Plaće zaposlenika se obračunavaju na način propisan Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 141/12, 150/13 i 153/13) i Sporazumom o dodacima na plaću u obrazovanju i znanosti, iz studenoga 2006. U okviru drugih rashoda za zaposlene, uz jubilarne nagrade, otpremnine, dar djeci i druge naknade, evidentirane su nagrade akademikima u iznosu 16.363.813,00 kn. Nagrade akademikima se isplaćuju na temelju Zakona, kojim je utvrđeno da redoviti članovi Akademije primaju stalnu mjesečnu nagradu u visini prosječnog osobnog dohotka u Republici Hrvatskoj za prethodno tromjesečje, za što se sredstva osiguravaju u državnom proračunu. U skladu sa Zakonom, i Statut Akademije utvrđuje stalnu mjesečnu nagradu redovitim članovima, koja im pripada kao društveno priznanje. Od navedenih nagrada akademikima ostvarenih u iznosu 16.363.813,00 kn, na stalne mjesečne nagrade redovitim članovima se odnosi 12.994.610,00 kn ili 79,4 %, dok se 3.369.203,00 kn ili 20,6 % odnosi na posebne nagrade (funkcionalne dodatke).

Materijalni rashodi čine 19,6 % ukupnih rashoda Akademije. Najvećim su dijelom financirani iz vlastitih i namjenskih prihoda te drugih izvora financiranja. U odnosu na prethodnu godinu, manji su za 1.162.001,00 kn ili 8,3 %, najvećim dijelom zbog smanjenja rashoda za intelektualne i osobne te usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

Materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 8.086.926,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 2.440.060,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 1.021.726,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 739.838,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 554.024,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi se odnose na grafičke i tiskarske usluge u iznosu 1.258.756,00 kn, autorske honorare u iznosu 1.131.631,00 kn, usluge čuvanja imovine i osoba u iznosu 989.195,00 kn, ostale nespomenute usluge u iznosu 602.117,00 kn te ugovore o djelu u iznosu 524.903,00 kn. Ugovori o autorskim i umjetničkim djelima su najvećim dijelom zaključivani s autorima čija su pisana djela objavljena u časopisima i knjigama u izdanju Akademije te su, kao i grafičke i tiskarske usluge, ostvareni u okviru Akademijine izdavačke djelatnosti.

U okviru rashoda za materijal i energiju, vrijednosno najznačajniji su rashodi za električnu energiju u iznosu 820.853,00 kn i plin u iznosu 791.087,00 kn, a u okviru naknada troškova zaposlenima, naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 695.005,00 kn. U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja, vrijednosno najznačajnije su premije osiguranja u iznosu 226.213,00 kn, dok se naknade troškova osobama izvan radnog odnosa najvećim dijelom, u iznosu 482.200,00 kn, odnose na troškove službenih putovanja, uglavnom akademika i drugih osoba koje su uključene u Akademijine projekte.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna se odnose na sredstva koja, Akademija kao nositeljica međunarodnog projekta financiranog sredstvima europske znanstvene mreže HERA, prosljeđuje drugim članicama partnerima koje sudjeluju u realizaciji projekta.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su manji za 428.323,00 kn ili 46,2 % u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 926.585,00 kn. Navedeni su rashodi manji najvećim dijelom, iz razloga što u 2015. nisu nabavljani uredska oprema i namještaj u vrijednosno značajnijem iznosu, jer su nabavljeni u prethodnoj godini. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na uredsku opremu i namještaj u iznosu 185.302,00 kn (najvećim dijelom računala i računalna oprema) te projektnu dokumentaciju u iznosu 122.650,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora, je iskazana u iznosu 315.044.110,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	296.979.125,00	292.004.547,00	98,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.674.818,00	1.674.818,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	284.056.189,00	279.730.049,00	98,5
1.3.	Postrojenja i oprema	2.549.452,00	1.725.706,00	67,7
1.4.	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	7.802.563,00	7.778.050,00	99,7
1.5.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	314.317,00	314.317,00	100,00
1.6.	Druga nefinancijska imovina	581.786,00	781.607,00	134,35
2.	Financijska imovina	26.270.853,00	23.039.563,00	87,7
2.1.	Novčana sredstva	17.486.579,00	14.773.005,00	84,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	75.134,00	7.219,00	9,6
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	2.600.010,00	2.600.010,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.649.594,00	1.198.282,00	72,6
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	157.036,00	113.409,00	72,2
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	4.302.500,00	4.347.638,00	101,1
Ukupno imovina		323.249.978,00	315.044.110,00	97,5
3.	Obveze	5.918.688,00	6.186.218,00	104,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	4.642.978,00	4.528.493,00	97,5
3.2.	Obveze za nabave nefinancijske imovine	3.095,00	0,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	1.272.615,00	1.657.725,00	130,3
4.	Vlastiti izvori	317.331.290,00	308.857.892,00	97,3
Ukupno obveze i vlastiti izvori		323.249.978,00	315.044.110,00	97,5

Ukupna vrijednost imovine iskazana koncem 2015., manja je za 8.205.868,00 kn ili 2,5 % u odnosu na stanje početkom 2015. zbog obračuna ispravka vrijednosti te otpisa radi dotrajnosti i zastarjelosti opreme po obavljenom popisu imovine i obveza. U ukupnoj vrijednosti imovine koncem 2015., nefinancijska imovina u iznosu 292.004.547,00 kn sudjeluje s 92,7 %, a financijska imovina u iznosu 23.039.563,00 kn s 7,3 %.

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2015. iskazane u iznosu 292.004.547,00 kn se odnosi na građevinske objekte u iznosu 279.730.049,00 kn, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti u iznosu 7.778.050,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 1.725.706,00 kn, prirodna bogatstva u iznosu 1.674.818,00 kn, plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti u iznosu 314.317,00 kn te drugu nefinancijsku imovinu (nematerijalna imovina odnosno licence, projektna dokumentacija, nadzor nad izvršenim radovima, ulaganja u računalne programe te prijevozna sredstva) u iznosu 781.607,00 kn.

Vrijednosno značajnija financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u tuzemnim poslovnim bankama u iznosu 14.773.005,00 kn, rashode budućih razdoblja u iznosu 4.347.638,00 kn, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu 2.600.010,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.198.282,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 113.409,00 kn.

U okviru rashoda budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda u iznosu 4.347.638,00 kn, evidentirane su plaće zaposlenicima za prosinac 2015. i nagrade akademikima za siječanj 2016. Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.198.282,00 kn se odnose na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 1.196.661,00 kn, te potraživanja za poreze 1.621,00 kn. Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga se odnose na potraživanja za zakupnine u iznosu 998.983,00 kn, najamnine u iznosu 15.858,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje ulaznica u iznosu 80.209,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje knjiga u iznosu 53.245,00 kn, donacije-sufinanciranje u iznosu 32.000,00 kn, refundaciju troškova intelektualnih usluga 12.616,00 kn te potraživanja za članarine u iznosu 3.750,00 kn. Iskazano potraživanje u iznosu 113.409,00 kn se odnosi na prihode od prodaje stanova po sudskoj presudi koji se otplaćuju obročno. Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2015., dospjela su potraživanja u iznosu 1.178.865,00 kn. Veći dio potraživanja nastao je u ranijem razdoblju te su ista utužena i čeka se naplata putem ovršnih naloga. Do konca rujna 2016. naplaćena su potraživanja u iznosu 168.802,00 kn.

Ukupne obveze iskazane koncem 2015. u iznosu 6.186.218,00 kn, se odnose na obveze za rashode poslovanja 4.528.493,00 kn te naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu 1.657.725,00 kn. Obveze za rashode poslovanja se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 4.274.490,00 kn, ostale tekuće obveze u iznosu 138.054,00 kn i obveze za materijalne rashode u iznosu 115.949,00 kn. Vrijednosno značajniji naplaćeni prihodi budućih razdoblja se odnose na sredstva iz proračuna namijenjena financiranju dijela plaće za prosinac 2015. u iznosu 1.121.682,00 kn, dijela nagrada akademikima za siječanj 2016. u iznosu 256.394,00 kn te financiranju nakladničkog projekta Hrvatska i Europa u iznosu 148.409,00 kn. Obveze iskazane koncem 2015. su za 267.530,00 kn ili 4,5 % veće u odnosu na stanje iskazano koncem prethodne godine. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje naplaćenih prihoda budućih razdoblja. Ukupne obveze za rashode poslovanja su za 114.485,00 kn ili 2,5 % manje u odnosu na stanje iskazano koncem prethodne godine. Od ukupnih obveza iskazanih u okviru obveza za rashode poslovanja u iznosu 4.528.493,00 kn, gotovo su sve nedospjele, a u cijelosti su podmirene početkom 2016.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji mogu imati značajan učinak na financijske izvještaje
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje subjekta revizije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Akademije. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene i akademike, naknada po zaključenim ugovorima o djelu i autorskim djelima, javne nabave, izlaznih i ulaznih računa i druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima u računovodstvu i drugim zaposlenicima te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, planiranje, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, rashodi te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, planiranje, računovodstveno poslovanje u dijelu financijskih izvještaja i praćenja i izvještavanja o ostvarenju i trošenju vlastitih i namjenskih prihoda, prihode od tekućih pomoći proračunu iz drugih proračuna te rashode za nagrade academicima.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2012.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Akademije za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Akademiji je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige i financijske izvještaje, popis imovine i obveza te procjenu i evidentiranje imovine, prihode u dijelu koji se odnosi na prihode od zakupnina, rashode u dijelu koji se odnosi na rashode za zaposlene, materijalne rashode te ostale rashode.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno, koji je nalog u postupku izvršenja i prema kojim nalogima i preporuci nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- koncem 2012. Akademija je imala značajan iznos raspoloživog viška prihoda te je Državni ured za reviziju naložio višak prihoda uključiti u financijski plan, u skladu s odredbama Statuta, planirati ga za financiranje rashoda u okviru programa i aktivnosti, kako bi se mogli pratiti učinci ostvareni navedenim sredstvima; Preneseni višak prihoda iz 2014. je iznosio 19.917.778,00 kn te je dio u iznosu 1.185.751,00 kn planiran za pokriće manjka prihoda u 2015.
- revizijom za 2012. utvrđeno je da u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima nisu bila iskazana potraživanja od kupaca za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo; Revizijom za 2015. utvrđeno je da je navedena nepravilnost otklonjena, odnosno da su navedena potraživanja evidentirana u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima
- podaci o popisu imovine su uneseni u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, stanje financijske imovine je utvrđeno prema stvarnom stanju novčanih sredstava na računima kod poslovnih banaka, sastavljen je popis pojedinačnih potraživanja i obveza prema subjektima i prema ročnosti u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15)

- ugovori o zakupu poslovnih prostora u vlasništvu Akademije dane u zakup na razdoblje duže od pet godina su bili zaključeni s pravnim osobama ranijih godina, bez provedenih javnih natječaja radi odabira najbolje ponude; Državni ured za reviziju je naložio poslovne prostore u vlasništvu Akademije davati u zakup putem javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), kojima je propisano da se poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba u njihovu vlasništvu, daje u zakup putem javnog natječaja; Tijekom 2014. raspisana su četiri javna natječaja radi davanja u zakup poslovnih prostora u vlasništvu Akademije te su s odabranim ponuditeljima zaključeni ugovori; Tijekom 2015. i 2016. nisu objavljivani novi natječaji, nego su s dotadašnjim zakupnicima poslovnih prostora zaključivani dodaci ugovorima o zakupu, a prije sklapanja dodatka ugovora o zakupu dotadašnjim zakupnicima ponuđeno je zaključivanje novog ugovora na razdoblje ne duže od pet godina
- autorski honorari su obračunavani i isplaćivani na temelju ugovora zaključenih u pisanom obliku, osim onih za koje je Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Akademije propisao da ne moraju biti (odnose se na objavljivanje članaka, crteža i drugih autorskih priloga u časopisima i zbornicima u izdanju Akademije, takozvani mali nakladnički ugovor); Isplaćivani su za autorska djela propisana odredbama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (Narodne novine 167/03, 79/07, 80/11, 125/11, 141/13, 127/14); Naknade na temelju ugovora o djelu su obračunavane i isplaćivane u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 43/13, 120/13, 125/13, 148/13, 143/14, 136/15 i 115/16) i Zakona o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14 i 115/16)
- revizijom za 2012. dani su nalozi za pribavljanje dokumentacije na temelju koje se sredstva iz državnog proračuna doznačavaju Zakladi Akademije te poduzimanja aktivnosti za završetak nakladničkog projekta Hrvatska i Europa; Tijekom 2015., tekuće donacije za navedene namjene su zbog nedostatka sredstava te zbog okončanja projekata, znatno smanjene u odnosu na prethodne godine; Tako su Zakladi doznačena sredstva u iznosu 10.000,00 kn (u 2014. u iznosu 170.000,00 kn), a nakladničkom projektu Hrvatska i Europa u iznosu 5.000,00 kn (u 2014. u iznosu 42.500,00 kn).

Nalog u postupku izvršenja:

- Državni ured za reviziju je naložio u poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati imovinu za koju su ustrojene pomoćne evidencije prema posebnim propisima, a odnosi se na knjige, umjetnička dijela i druge izložbene vrijednosti, iz fundusa i posebnih zbirki unutar fundusa u muzejsko galerijskim jedinicama i knjižnici, koja je naslijeđena (oporučno) ili darovana te je naložio vrednovati imovinu za koju to nije bilo učinjeno, a procjenu vrijednosti imovine obaviti na jedan od načina određenih Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske; Revizijom za 2015. utvrđeno je da su popisane umjetnine u fundusu i posebnim zbirkama unutar fundusa u muzejsko - galerijskim jedinicama: Kabinetu grafike, Strossmayerovoj galeriji starih majstora, Gliptoteci, Orijentalnoj zbirci, Muzeju arhitekture, Muzeju medicine i farmacije i zbirci Baltazara Bogišića;

Fundusi iz navedenih zbirki Odlukom Predsjedništva od 26. studenoga 2015., a prema nalogu Državnog ureda za reviziju evidentirani su u knjizi osnovnih sredstava i glavnoj knjizi Akademije s danom 31. prosinca 2015. po knjigovodstvenoj vrijednosti od jedne kune (1,00 kn) za svaku pojedinačnu imovinsku česticu; Nadalje, tijekom 2016. uneseni su podaci za umjetnički inventar palače Akademije Zrinski trg 11, inventar umjetnina ljetnikovca Petra Sorkočevića na Lapadu u Dubrovniku, inventar umjetnina ljetnikovca Gučetić smješten u prostorima ljetnikovca Gučetić u Trstenom; U pripremi je Muzej medicine i farmacije.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- Državni ured za reviziju je naložio cjelokupni financijski plan sastavljati u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13), što podrazumijeva da se ukupni prihodi raspoređuju prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima, a rashodi i izdaci prema proračunskim klasifikacijama uz primjenu propisanih broječnih oznaka i naziva; Financijski plan i nadalje nije sastavljen u skladu s navedenim Zakonom i Pravilnikom
- Državni ured za reviziju predložio je, radi realnog iskazivanja imovine, vrijednost 89 490 dionica banke nominalne vrijednosti 1.789.800,00 kn, evidentirati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prema obavijesti Središnjeg klirinškog depozitarnog društva o tržišnoj vrijednosti dionica; Akademija je po danoj preporuci iskazala vrijednost dionica prema obavijesti Središnjeg klirinškog depozitarnog društva o tržišnoj vrijednosti dionica iz prosinca 2013., prema kojoj je tržišna vrijednost dionica iznosila 29,00 kn po dionici, odnosno ukupno 2.595.210,00 kn; Nakon toga vrijednost dionica se koncem narednih izvještajnih razdoblja i nadalje ne iskazuje prema tržišnoj vrijednosti
- u vezi s nalogom za dostavljanje podataka o nekretninama radi unosa u Registar državne imovine, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13), Akademija je uputila dopis Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u ožujku 2014. sa zamolbom za mišljenje i očitovanje u svezi primjene odredbi Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske u odnosu na imovinu u vlasništvu Akademije; Tijekom 2014. i 2015. Akademija je pokrenula inicijativu pred nadležnim tijelima radi izmjene Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, radi izuzeća Akademije od primjene navedenog Zakona; Akademija u pisanom obrazloženju navodi da će postupati po propisima koji će se na nju primjenjivati u vrijeme kada bude izvjestan rezultat pokrenute inicijative
- rashodi za nagrade članovima Akademije, koji nisu zaposlenici Akademije i nadalje su evidentirani u okviru rashoda za zaposlene, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu; Iz proračunskih sredstava su u 2015. kao i ranijih godina, osim stalnih mjesečnih nagrada isplaćivane i posebne nagrade (funkcionalni dodaci); Nagrade akademikima se ne obračunavaju putem COP sustava.

Akademija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. Akademija u očitovanju na nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s planiranjem navodi da je financijski plan sastavljen u skladu s odredbama važećeg Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama. Prihodi iskazani u financijskom planu raspoređeni su prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima, kao i rashodi poslovanja. Rashodi poslovanja u financijskom planu iskazani su sukladno izvorima financiranja, ekonomskoj klasifikaciji i programskim aktivnostima koje su bile zadane u trenutku planiranja. Obrazlaže da su rashodi koji se izvršavaju iz namjenskih prihoda (izvor financiranja 43, 51 i 61) u financijskom planu za 2015. planirani u dijelu namjena i iskazani zbirno iz razloga što u tom trenutku nije bilo moguće iskazivanje na drugi način. Prilikom izrade Financijskog plana za 2017. s projekcijama za 2018. i 2019., nakon konzultacija s Ministarstvom financija, izvršene su potrebne pripremne radnje otvaranja novih aktivnosti za svaki spomenuti izvor financiranja te je plan utvrđen na opisani način.

U vezi s prijedlogom da se dionice banke evidentiraju u poslovnim knjigama prema obavijesti Središnjeg klirinškog depozitarnog društva o tržišnoj vrijednosti dionica, navodi da se vrijednost dionica koje Akademija ima evidentirane u poslovnim knjigama iskazuje na temelju zaprimljene obavijesti Središnjeg klirinškog depozitarnog društva čija godišnja obveza je dostaviti Obavijest o nominalnoj i tržišnoj vrijednosti dionica. Akademija obrazlaže da knjiženja na promjeni vrijednosti dionica nisu izvršena, s obzirom da za 2015. nije zaprimljena navedena Obavijest te nije raspolagala vjerodostojnom knjigovodstvenom ispravom na temelju koje je moguće provesti knjiženja. Navodi da je tijekom provođenja postupka revizije, Akademija zatražila od Središnjeg klirinškog depozitarnog društva izdavanje Obavijesti o vrijednosti dionica za 2015. te su, nakon što je obavijest primljena, obavljena odgovarajuća knjiženja.

U vezi s dostavljanjem podataka o nekretninama radi unosa u Registar državne imovine, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, Akademija navodi da je u ožujku 2014. i lipnju 2016. uputila Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom zamolbu za mišljenje i očitovanje u vezi s primjenom odredbi navedenog Zakona u odnosu na imovinu u vlasništvu Akademije. Također je prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske u svibnju 2014. i lipnju 2016. uputila Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske. Navodi da je člankom 3. i 4. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske u javni oblik državne imovine pretvorena imovina Akademije stečena na temelju članka 27. Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, koji propisuje da je Akademija vlasnik nekretnina, knjižnica, znanstvenih i umjetničkih zbirki i ostalih pokretnina koje je stekla darovanjem, zapisom ili na drugi način, odnosno onih stvari koje je Akademija stekla tijekom svog djelovanja od 1861., uključujući nekretnine koje su joj u bivšem režimu bile oduzete i postale društveno vlasništvo, a njoj na njima dano pravo korištenja. Akademija imovinu nije stekla od države, nego ju je dobivala i dalje dobiva donacijama domaćih i inozemnih osoba, baš zbog posebnog pravnog statusa svoje imovine koja se razlikuje od državne imovine.

Nadalje, navodi da članak 27. Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, predstavlja pravnu osnovu pretvorbe prava korištenja i raspolaganja Akademije na nekretninama u društvenom vlasništvu u pravo vlasništva Akademije, čime je Akademija ex lege postala vlasnikom nekretnina, knjižnica, znanstvenih i umjetničkih zbirki i ostalih pokretnina koje je stekla darovanjem, zapisom ili na drugi način.

Dotadašnje pravo raspolaganja društvenom imovinom na temelju navedenih odredbi zamijenjeno je pravom vlasništva nad tom imovinom, kojom Akademija samostalno upravlja i raspolaže na temelju ovlaštenja iz članka 56. Statuta, koji je potvrdio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske svojom Odlukom o potvrđivanju Statuta od 20. rujna 1996. Zakonodavac je izdvojio Akademiju od ostalih subjekata kojima je bilo oduzeto vlasništvo, a koji su potencijalni ovlaštenici vraćanja imovine, odnosno naknađivanja, donijevši poseban zakon na temelju kojeg je Akademija, bez ikakvog ograničenja propisanog u tom zakonu, ponovo postala vlasnicom stvari koje su joj u bivšoj državi bile oduzete.

Kao osobito značajno ističe da se 2003. prigodom primanja Akademije u članstvo Europske znanstvene zaklade, koja okuplja 80 organizacija članica iz 30 europskih zemalja, s ciljem promoviranja i podupiranja visoko - kvalitetne znanosti na europskoj razini, kao presudan kriterij ocjenjivala neovisnost Akademije od sustava državne vlasti kao nevladine (non - governmental) institucije. To ukazuje da se po mjerilima zapadne Europe i slobodnog svijeta ključnom smatra neovisnost nacionalne akademije i u imovinskom smislu od tijela državne vlasti, pa bi se i s tog aspekta svrstavanje Akademije i njezine imovine pod nadležnost tijela državne uprave, moglo shvatiti kao uplitanje države u neovisnost Akademije, kao nacionalne akademije i tretirati je prema međunarodnim mjerilima u vladinu instituciju (governmental organization). S obzirom na to, mogao bi se dovesti u pitanje položaj Akademije kao nevladine institucije (non - governmental organization). Na to se skreće pozornost zbog toga što se u međunarodnim odnosima u pravilu provodi klasifikacija na vladine i nevladine institucije (governmental organization/non - governmental organization) pa ih se i različito tretira. To bi moglo biti od značaja i pri dodjeli sredstava iz europskih i drugih fondova, ukoliko bi davatelji sredstava u konkretnom slučaju pravili tu razliku.

Akademija navodi da Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske nije prihvaćen zbog parlamentarnih izbora, izvanrednih izbora i dvije promjene Vlade Republike Hrvatske u razdoblju godine dana. Stoga Akademija opravdano očekuje da će se u mandatu ove Vlade njezin Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, prihvatiti u okviru predloženih izmjena i dopuna.

Također navodi da izneseno pravno tumačenje vezano uz pravni status Akademijinih nekretnina potvrđuje i Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj:U-III-3491/200U-III-2081/2007.U-III-1243/2010, od 7. srpnja 2010. (Narodne novine 90/10) kojom je odlučeno da je Akademiji povrijeđeno pravo vlasništva zajamčeno člankom 48. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske te je tom Odlukom odredio da je Vlada Republike Hrvatske dužna osigurati otklanjanje posljedica povrede ustavnog prava Akademiji u primjerenom obliku (u nekretnini, novcu ili na drugi način).

U vezi s evidentiranjem rashoda za nagrade članovima Akademije, koji nisu zaposlenici Akademije, obrazlaže da se sredstva za isplatu stalnih mjesečnih nagrada redovitim članovima Akademije i nadalje planiraju u okviru ostalih rashoda za zaposlene, unatoč tome što redoviti članovi Akademije nisu zaposlenici. Navodi da je izvijestila Ministarstvo financija o navedenom problemu radi moguće izmjene Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kojim će biti utvrđen novi račun Računskog plana za planiranje navedenih rashoda te do izmjene Pravilnika rashodi za nagrade akademika se planiraju u okviru rashoda za zaposlene.

2. Planiranje

- 2.1. Financijski plan Akademije za 2015. je iznosio 66.272.500,00 kn. Izmjenama i dopunama plana u rujnu i studenome 2015., neovisno o izmjenama i dopunama državnog proračuna, financijski plan Akademije je smanjen za 769.221,00 kn ili 1,2 % te iznosi 65.503.279,00 kn. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Akademije su, osim državnog proračuna, vlastiti prihodi, prihodi od ministarstava (vrijednosno najznačajniji iz Ministarstva kulture te Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta), prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi od pomoći EU institucija, donacije te drugi prihodi.

Akademija je po nalogu Državnog ureda za reviziju iz 2012., u okviru financijskog plana, uz prihode dodala propisanu brojčanu klasifikacijsku oznaku izvora financiranja, ali u pojedinim slučajevima ona nije vezana uz pripadajući račun Računskog plana predviđen za taj izvor financiranja. Rashodi su planirani prema ekonomskoj i programskoj klasifikaciji, pri čemu poveznica planiranih rashoda i izvora financiranja nije uspostavljena na razini pojedinačnog izvora financiranja, nego grupiranjem pojedinih izvora financiranja uz primjenu interno osmišljenih oznaka izvora financiranja. Navedene interne oznake i nazivi razlikuju se od onih propisanih Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13). Praćenje izvršenja financijskog plana u odnosu na izvore financiranja, moguće je na razini općih prihoda iz proračuna, dok je praćenje na razini drugih izvora financiranja otežano. Odredbama članka 2. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama je određeno da proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Nadalje, propisano je da su proračuni i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja, iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

Državni ured za reviziju nalaže financijski plan sastavljati u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, što podrazumijeva da se ukupni prihodi raspoređuju prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima, a rashodi i izdaci prema proračunskim klasifikacijama uz primjenu propisanih brojčanih oznaka i naziva.

- 2.2. *Očitovanje Akademije u vezi sa sastavljanjem financijskog plana je navedeno u okviru očitovanja na točku 1.1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2012.*

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Akademija je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji te Bilješke.

- Financijski izvještaji

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2015. je iskazana vrijednost imovine u iznosu 315.044.110,00 kn, a odnosi se na financijsku imovinu u iznosu 23.039.563,00 kn i nefinancijsku imovinu u iznosu 292.004.547,00 kn.

U izvanbilančnim zapisima nisu iskazane potencijalne obveze po sudskim sporovima u tijeku, u kojima je Akademija tuženik. Akademija vodi pomoćnu evidenciju sudskih sporova u tijeku, prema kojoj se vrijednosno najznačajniji sudski spor vodi oko prava vlasništva nad nekretninama u ukupnom iznosu 284.468.566,00 kn. Akademija je o ovom postupku i potencijalnim obvezama obavijestila Ministarstvo financija, ali ih nije evidentirala u svojim poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa i iskazala u financijskim izvještajima, a također nisu navedene u Bilješkama. Prema odredbama članka 14. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15 i 2/17), obvezne bilješke uz Bilancu su, između ostalih, pregled ostalih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično).

Na mrežnim stranicama Akademije nisu objavljeni godišnji financijski izvještaji sastavljeni na obrascima propisanim Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, nego su objavljeni na internom obrascu Izvršenje financijskog plana za 2015. Odredbama članka 27. navedenog Pravilnika, između ostalog je propisano da proračunski korisnici objavljuju godišnje financijske izvještaje na svojim mrežnim stranicama najkasnije u roku osam dana od dana njihove predaje, a odredbama članka 5. navedenog Pravilnika, propisani su obrasci financijskih izvještaja.

Državni ured za reviziju nalaže u izvanbilančnim zapisima iskazivati potencijalne obveze po sudskim sporovima u tijeku u skladu s Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu te ih obrazložiti u Bilješkama, a financijske izvještaje sastavljene na obrascima propisanim navedenim Pravilnikom objavljivati na mrežnim stranicama Akademije.

- Praćenje i izvještavanje o ostvarenju i trošenju vlastitih i namjenskih prihoda

Akademija je proračunski korisnik državnog proračuna (razina razdjela), koja osim općih prihoda iz državnog proračuna ostvaruje i dio prihoda koji se klasificiraju kao namjenski i vlastiti prihodi. Navedeni prihodi ne uplaćuju se na račun državnog proračuna, nego na račune otvorene u poslovnim bankama. Odredbama članka 60. Zakona o proračunu propisano je da državni proračun i proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju jedan račun za sva plaćanja, a proračunski korisnici imaju jedan račun koji je dio računa proračuna.

Odredbama članka 48. i 52. Zakona o proračunu propisano je da se vlastiti i namjenski prihodi i primici uplaćuju u proračun, a godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna određuje se izuzeće od obveze uplate navedenih prihoda i primitaka u proračun.

Prema odredbama članka 37. i 38. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu, namjenski i vlastiti prihodi svih proračunskih korisnika planiraju se u državnom proračunu, a obveza uplate ovih prihoda u državni proračun ne odnosi se na proračunske korisnike u znanosti, visokom obrazovanju, pravosuđu, sustavu izvršenja sankcija, socijalnoj skrbi kao i na kulturne ustanove, nacionalne parkove, parkove prirode, zdravstvene ustanove, Državni zavod za zaštitu prirode i Hrvatski hidrografski institut. Propisano je da se ostvarenje i trošenje vlastitih prihoda navedenih proračunskih korisnika iskazuje mjesečno u sustavu državne riznice.

Od srpnja 2015. Akademija samostalno unosi podatke o ostvarenju i trošenju vlastitih i namjenskih prihoda u sustav državne riznice, ali je zbog prethodno opisanog načina planiranja (u točki 2. Nalaza), otežano praćenje i izvještavanje o ostvarenju i trošenju vlastitih i namjenskih prihoda, zbog čega je Ministarstvo financija u više navrata upozoravalo Akademiju.

U dopisu Ministarstva financija iz lipnja 2016., navodi se da je Uputama o načinu praćenja ostvarivanja i trošenja vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka za 2015., a koje su objavljene i na mrežnim stranicama Ministarstva, dana uputa proračunskim korisnicima o evidentiranju naplate i trošenja vlastitih i namjenskih prihoda korisnika koji su izuzeti od uplata na račun državnog proračuna, u SAP sustavu državne riznice. Ministarstvo financija navodi da od početka primjene Upute, odnosno od siječnja 2015., Akademija ne dostavlja pravovremeno i kvalitetne podatke o приходima i rashodima koji se izvršavaju preko računa Akademije u poslovnim bankama. Također je navedeno da je Akademija obvezna do konca 2016. zatvoriti račun u poslovnoj banci i svoje poslovanje u cijelosti prenijeti na račun državnog proračuna, kako bi se Akademiji olakšalo praćenje i evidentiranje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka te rashoda koji se financiraju iz istih te s ciljem smanjenja troškova bankarskih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje i izvještavanje o ostvarenim i utrošenim vlastitim i namjenskim приходima prema uputama Ministarstva financija do prijenosa sveukupnog poslovanja putem jedinstvenog računa državnog proračuna.

- 3.2. *U vezi s iskazivanjem potencijalnih obveza u izvanbilančim zapisima, Akademija navodi da uredno dostavlja podatke Ministarstvu financija o svim potencijalnim obvezama po sudskim sporovima, ali ih nije evidentirala u poslovnim knjigama niti iskazala u financijskim izvještajima zbog specifičnosti sudskog spora i nemogućnosti utvrđivanja realno očekivanog iznosa mogućih obveza.*

Akademija u očitovanju navodi da na svojim mrežnim stranicama objavljuje sve financijsko planske dokumente koji uključuju financijski plan i izvršenje financijskog plana kojim su obuhvaćeni svi podaci i informacije vezane uz poslovanje Akademije. Navodi da se Izvršenje financijskog plana ne može smatrati internim obrascem, jer je on sastavni dio izvršenja državnog proračuna koji se objavljuje u Narodnim novinama. Također navodi da do sada nije uočeno da drugi proračunski korisnici na svojim mrežnim stranicama objavljuju izvješća na obrascima propisanim za predaju izvještaja u Financijsku agenciju te da su financijski izvještaji dostupni svima putem Registra proračunskih korisnika.

U vezi s evidentiranjem i izvještavanjem o ostvarenim i utrošenim vlastitim i namjenskim приходima, navodi da je Ministarstvo financija uputilo Akademiju da iskazivanje svojih podataka putem EV naloga radi na temelju uputa izrađenih za Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Zbog specifičnosti u ostvarivanju različitih vrsta prihoda te samim tim i rashoda koji se izvršavaju iz tih prihoda, tijekom 2015. pojavili su se problemi koje je Akademija rješavala u hodu, posebice u dijelu iskazivanja i knjiženja prihoda koje na ime potpore ostvaruje od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i od Ministarstva kulture. U vezi s navedenom problematikom Akademija je dobivala različita tumačenja te je u pojedinim situacijama bilo potrebno ispravljati i mijenjati dostavljene naloge i unesene podatke u sustav, što je Ministarstvo financija u konačnici ocijenilo kao nepravodobnu i netočnu dostavu podataka.

- 3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri nalogima u vezi s iskazivanjem potencijalnih obveza u okviru izvanbilančnih zapisa te obvezom objavljivanja financijskih izvještaja sastavljenih na obrascima propisanim Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu na mrežnim stranicama Akademije. Ministarstvo financija je radi skretanja pozornosti na pojedine odredbe Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, u siječnju 2017. uputilo proračunskim korisnicima Okružnicu o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. U navedenoj Okružnici navedeno je da su radi praćenja potencijalnih obveza, proračunski korisnici državnog proračuna obvezni uspostaviti izvanbilančnu evidenciju sudskih sporova u tijeku, koju je potrebno ažurirati polugodišnje sa stanjem na dan 30. lipnja i 31. prosinca te su obvezni dostaviti Ministarstvu financija ukupan podatak o potencijalnim obvezama po osnovi sudskih sporova u tijeku koje vode u svojim izvanbilančnim evidencijama. Nadalje, u Okružnici se navodi da u skladu s odredbama članka 12. stavka 5. Zakona o proračunu te članka 27. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici objavljuju godišnje financijske izvještaje na svojim internetskim stranicama najkasnije u roku osam dana od dana njihove predaje te je sve financijske izvještaje, uključujući i Bilješke potrebno objaviti na propisanim obrascima.

4. Prihodi

Prihodi Akademije u 2015. ostvareni su u iznosu 62.426.443,00 kn. Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 50.999.586,00 kn koji čine 81,7 % ukupnih prihoda, te prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 5.802.683,00 kn, koji čine 9,3 % ukupnih prihoda. Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna odnose se na tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna u iznosu 4.294.941,00 kn i tekuće pomoći od institucija i tijela Europske unije u iznosu 1.507.742,00 kn.

Uočena nepravilnost se odnosi na prihode od tekućih pomoći proračunu iz drugih proračuna.

4.1. Prihodi od tekućih pomoći proračunu iz drugih proračuna

Prihodi od tekućih pomoći proračunu iz drugih proračuna ostvareni su u iznosu 4.294.941,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.305.655,00 kn, pomoći iz proračuna Ministarstva kulture u iznosu 1.043.400,00 kn te Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu 933.456,00 kn. Iz proračuna Ministarstva kulture su ostvarena sredstva za muzejsko galerijsku djelatnost, nakladničku djelatnost, program arheološke baštine, digitalizaciju arhivske, knjižnične i muzejske građe, otkup knjiga, program zaštite na nepokretnim i pokretnim kulturnim dobrima. U okviru tekućih pomoći proračunu iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba, doznačena su sredstva u iznosu 368.800,00 kn namijenjena za sufinanciranje aktivnosti Program javnih potreba u kulturi za 2015., odnosno za financijsku potporu troškova izložbi i tiskanje knjiga. Navedena sredstva Akademija je ostvarila za projekte odabrane putem natječaja koje objavljuje Ministarstvo kulture za realizaciju Programa kulturnog razvitka za 2015. i Grad Zagreb za sufinanciranje aktivnosti Programa javnih potreba u kulturi za 2015. Za svaki projekt odabran putem natječaja s Ministarstvom kulture i Gradom Zagrebom zaključen je ugovor o korištenju sredstava te su dostavljani izvještaji o korištenju sredstava.

Uvidom u izvještaje o korištenju sredstava u 2015. utvrđeno je da Akademija zadržava 1,0 % (a do 2015. u visini 10,0 %) dodijeljenih sredstava iz Ministarstva kulture te 10,0 % od sredstava od Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba, na ime manipulativnih troškova. Navedeni troškovi su zaračunavani na temelju odluke Uprave Akademije iz listopada 2012., prema kojoj se od svih namjenskih prihoda ostvarenih s naslova potpora, donacija, sponzorstva, obavljanja osnovne i ostalih djelatnosti na ime režijskih troškova ustanove, naplaćuje 10,0 % od ugovorene vrijednosti projekta. S obzirom da se navedena sredstva mogu utrošiti isključivo za namjene za koje su odobrene, zadržavanje dijela prihoda na ime manipulativnih troškova predstavlja nenamjensko korištenje sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže sredstva tekućih pomoći ostvarena za projekte odabrane putem natječaja Ministarstva kulture i Grada Zagreba koristiti za namjene određene ugovorima o korištenju sredstava.

4.2. *Akademija u očitovanju navodi da je Odlukom Uprave tijekom 2015. na ime režijskih troškova iz sredstava dobivenih za realizaciju projekata od strane Ministarstva kulture obračunavala 1,0 %, što iznosi 10.434,00 kn, a od Gradskog ureda za kulturu grada Zagreba 10,0 %, što iznosi 36.880,00 kn. Obrazlaže da su prilikom podnošenja izvješća o realizaciji programa navedeni troškovi iskazivani na stavci ostalih ili režijskih troškova, i od strane Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu, takva izvješća prihvaćena bez primjedbi koje bi se odnosile na možebitno nenamjensko trošenje dodijeljenih sredstava.*

4.3. Državni ured za reviziju ostaje pri nalogu da se sredstva tekućih pomoći kojima se sufinanciraju projekti iz programa javnih potreba u kulturi u cijelosti koriste za namjene određene ugovorima o korištenju sredstava, odnosno bez zadržavanja (umanjenja) doznačenih sredstava za režijske, odnosno manipulativne troškove.

5. Rashodi

Ukupni rashodi Akademije za 2015. su ostvareni u iznosu 65.510.207,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 50.784.440,00 kn koji čine 77,5 % ukupnih rashoda te materijalne rashode u iznosu 12.842.574,00 kn koji čine 19,6 % ukupnih rashoda.

Uočene nepravilnosti i propusti se odnose na rashode za nagrade akademikima u okviru rashoda za zaposlene.

5.1. Rashodi za nagrade akademikima

Rashodi za zaposlene u iznosu 50.784.440,00 kn odnose se na rashode za bruto plaće u iznosu 28.855.482,00 kn, druge rashode za zaposlene u iznosu 16.923.829,00 kn te doprinose na plaće u iznosu 5.005.129,00 kn. U okviru drugih rashoda za zaposlene, uz jubilarne nagrade, otpremnine, darove djeci i druge naknade, evidentirane su nagrade akademikima u iznosu 16.363.813,00 kn.

Iz sredstava državnog proračuna su u 2015., kao i ranijih godina, osim stalnih mjesečnih nagrada isplaćivane i posebne nagrade (funkcionalni dodaci). U 2015., od ukupno ostvarenih rashoda za nagrade akademikima u iznosu 16.363.813,00 kn, na stalne mjesečne nagrade redovitim članovima odnosi se 12.994.610,00 kn ili 79,4 %, a 3.369.203,00 kn ili 20,6 % se odnosi na posebne nagrade (funkcionalne dodatke). Zakonom o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti je predviđena isplata stalnih mjesečnih nagrada redovitim članovima Akademije za što se sredstva osiguravaju u državnom proračunu.

U skladu sa Zakonom, i Statut Akademije utvrđuje stalnu mjesečnu nagradu redovitim članovima, koja im pripada kao društveno priznanje. Posebne nagrade nisu utvrđene Zakonom, nego Statutom. Statutom je određeno da redovitim članovima koji obavljaju dužnost predsjednika, potpredsjednika, glavnog tajnika, tajnika i zamjenika tajnika razreda te izabranim članovima Predsjedništva, pripada posebna nagrada (funkcionalni dodaci). Također je određeno da Predsjedništvo može posebnu nagradu odrediti i za obavljanje drugih funkcija u Akademiji te da se visina nagrada uređuje pravilnikom, odnosno unutarnjim aktom.

Posebne nagrade su u 2015. isplaćivane mjesečno za 44 akademika i osam članova suradnika koji nemaju naslov akademika, a obnašaju funkcije voditelja znanstvenih jedinica Akademije.

Državni ured za reviziju nalaže isplaćivati nagrade akademikima iz sredstava državnog proračuna u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

5.2. *Akademija u očitovanju navodi da je odredbama članka 2. Pravilnika o nagradama članova i članova Predsjedništva Akademije određena visina funkcionalnog dodatka članovima Predsjedništva Akademije, tajnicima razreda i njihovim zamjenicima te voditeljima znanstvenih jedinica, sve u skladu s člankom 36. Statuta i člankom 8. Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koju je Odlukom o potvrđivanju Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti donio Hrvatski sabor na sjednici održanoj 7. studenog 2005., a objavljena je u Narodnim novinama 138/05.*

Navedenim odredbama Statuta je određeno da redovitim članovima Akademije pripada, kao društveno priznanje, stalna mjesečna nagrada, a umirovljeni redoviti članovi Akademije imaju pravo i na dodatak mirovini u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Nadalje, propisano je da redovitim članovima koji obavljaju dužnost predsjednika, potpredsjednika i glavnog tajnika Akademije, tajnika i zamjenika tajnika razreda te izabranim članovima Predsjedništva, pripada posebna nagrada. Predsjedništvo Akademije može posebnu nagradu odrediti i za obavljanje drugih funkcija u Akademiji. Visina nagrada uređuje se pravilnikom. Predsjedništvo odlučuje o isplati nagrada u okviru sredstava koja se u tu svrhu dobivaju iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. Akademija u očitovanju navodi da slijedom iznesenog, a na temelju statutarnog ovlaštenja koje je potvrdio Hrvatski sabor, kao tijelo koje provodi nadzor nad zakonitošću rada Akademije, Skupština Akademije je donijela na svom redovitom zasjedanju u prosincu 2006. Pravilnik o nagradama članova i članova Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nadalje, navodi da je Pravilnik donijelo najviše tijelo Akademije koje je donijelo i Statut, a koje je za to bilo ovlašteno te se ocjenjuje da odredbe citiranog Pravilnika predstavljaju valjanu pravnu osnovu za isplatu nagrada.

5.3. Člankom 26. Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti određena je namjena sredstava osiguranih u državnom proračunu, i to za redovitu djelatnost stručne službe i jedinica Akademije, stalne mjesečne nagrade redovitih članova, materijalne i operativne izdatke Akademije i njezinih jedinica te za osnovnu djelatnost i investicijsko održavanje zgrada i opreme Akademije. Članak 53. Statuta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Narodne novine 80/96, 138/05 i 19/11) u skladu je s prethodno citiranim člankom 26. spomenutog Zakona.

Člankom 36. Statuta propisano je da, osim stalne mjesečne nagrade redovitim članovima koji obavljaju dužnost predsjednika, potpredsjednika, glavnog tajnika Akademije, tajnika, zamjenika tajnika razreda te izabranim članovima Predsjedništva, pripada posebna nagrada. Također, propisano je da Predsjedništvo Akademije može posebnu nagradu odrediti i za obavljanje drugih funkcija u Akademiji. Odredbom navedenog članka određeno je i da se visina navedenih posebnih nagrada uređuje pravilnikom te da Predsjedništvo odlučuje o isplati nagrada u okviru sredstava što se za tu svrhu dobivaju iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Iz svega navedenoga proizlazi da postoji neusklađenost između pojedinih odredbi Statuta i odredbi Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti te Državni ured za reviziju ostaje pri nalogu da se nagrade academicima trebaju isplaćivati iz sredstava državnog proračuna u skladu s odredbom članka 26. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Akademije za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - nalozi koji su dani u okviru revizije financijskih izvještaja i poslovanja za 2012., a odnose se na planiranje i rashode u dijelu rashoda za nagrade academicima, nisu izvršeni (točka 1. Nalaza)
  - financijski plan nije u cijelosti sastavljen u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, što podrazumijeva da se ukupni prihodi raspoređuju prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima, a rashodi i izdaci prema proračunskim klasifikacijama uz primjenu propisanih brojčanih oznaka i naziva; Zbog navedenog je otežano praćenje izvršenja financijskog plana u odnosu na izvore financiranja (točka 2. Nalaza)
  - na mrežnim stranicama Akademije nisu objavljeni godišnji financijski izvještaji sastavljeni na obrascima propisanim Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, nego su objavljeni na internom obrascu Izvršenje financijskog plana za 2015.;
Od srpnja 2015. Akademija samostalno unosi podatke o ostvarenju i trošenju vlastitih i namjenskih prihoda u sustav državne riznice; Podatke o navedenim приходima i rashodima koji se izvršavaju preko računa Akademije u poslovnim bankama, Akademija ne dostavlja pravovremeno i u skladu s danim uputama Ministarstva financija o načinu praćenja ostvarivanja i trošenja vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka za 2015. (točka 3. Nalaza)
  - Akademija je ostvarila sredstva za projekte odabrane putem natječaja koje objavljuje Ministarstvo kulture za realizaciju Programa kulturnog razvitka za 2015. u iznosu 1.043.400,00 kn i Grad Zagreb za sufinanciranje aktivnosti Programa javnih potreba u kulturi za 2015. u iznosu 368.800,00 kn; Uvidom u izvještaje o korištenju sredstava u 2015., utvrđeno je da Akademija zadržava 1,0 % (a do 2015. u visini 10,0 %) dodijeljenih sredstava iz Ministarstva kulture te 10,0 % od sredstava od Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba, na ime manipulativnih troškova na temelju odluke Uprave Akademije; Zadržavanje dijela prihoda na ime manipulativnih troškova predstavlja nenamjensko korištenje sredstava (točka 4. Nalaza)
  - iz proračunskih sredstava su u 2015. kao i ranijih godina, osim stalnih mjesečnih nagrada isplaćivane i posebne nagrade (funkcionalni dodaci) koji nisu utvrđeni Zakonom, nego Statutom;

Posebne nagrade su u 2015. isplaćivane mjesečno za 44 akademika i osam članova suradnika koji nemaju naslov akademika, a obnašaju funkcije voditelja znanstvenih jedinica Akademije. (točka 5. Nalaza)

4. Akademija je najviša znanstvena i umjetnička ustanova u Republici Hrvatskoj. Nadzor nad zakonitošću rada Akademije obavlja Hrvatski sabor. Akademija je pravna osoba čija je djelatnost od osobite nacionalne važnosti. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Akademije su, osim državnog proračuna, vlastiti prihodi, prihodi iz ministarstava (vrijednosno najznačajniji iz Ministarstva kulture te Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta), prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi pomoći od EU institucija, donacije te drugi prihodi. Na Skupštini održanoj 13. studenoga 2014. izabrano je Predsjedništvo Akademije na mandat od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2018. te je izabran predsjednik Akademije akademik Zvonko Kusić. Koncem 2015. Akademija je imala 260 zaposlenika i 140 akademika. Financijski plan Akademije za 2015. je iznosio 66.272.500,00 kn. Nakon izmjena i dopuna u rujnu i studenome 2015., iznosio je 65.503.279,00 kn. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 62.426.443,00 kn, što je za 3.076.836,00 kn ili 4,7 % manje od planiranih. Manjak prihoda za 2015. je iskazan u iznosu 3.083.764,00 kn. S obzirom da je preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosio 19.917.778,00 kn, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan koncem 2015., iznosi 16.834.014,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi iz državnog proračuna koji iznose 50.999.586,00 kn i čine 81,7 % ukupnih prihoda, a vrijednosno značajnija sredstva su namijenjena za bruto plaće zaposlenika u iznosu 32.816.000,00 kn te nagrade academicima u iznosu 16.363.813,00 kn. Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 65.510.207,00 kn, što je za 4.949.405,00 kn ili 7,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi za 2015. su ostvareni u visini planiranih. Rashodi za zaposlene su vrijednosno najznačajniji rashodi i čine 77,5 % ukupnih rashoda Akademije. Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 315.044.110,00 kn. U ukupnoj vrijednosti imovine koncem 2015., nefinancijska imovina u iznosu 292.004.547,00 kn sudjeluje s 92,7 %, a financijska imovina u iznosu 23.039.563,00 kn s 7,3 %. Vrijednosno značajnija financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u poslovnim bankama u iznosu 14.773.005,00 kn, rashode budućih razdoblja u iznosu 4.347.638,00 kn, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu 2.600.010,00 kn te potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.198.282,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2015., dospjela su potraživanja u iznosu 1.178.865,00 kn. Do konca rujna 2016. naplaćena su potraživanja u iznosu 168.802,00 kn. Veći dio tih potraživanja nastao je u ranijem razdoblju te su ista utužena i očekuje se naplata putem ovršnih naloga. Ukupne obveze iskazane koncem 2015. u iznosu 6.186.218,00 kn, odnose se na obveze za zaposlene u iznosu 4.274.490,00 kn, ostale tekuće obveze u iznosu 138.054,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 115.949,00 kn te naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu 1.657.725,00 kn. Od ukupnih obveza iskazanih u okviru obveza za rashode poslovanja u iznosu 4.528.493,00 kn, u cijelosti su podmirene početkom 2016. Planom nabave za 2015. je planirana nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 9.097.200,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Prema statističkom izvješću o javnoj nabavi, Akademija je u 2015. zaključila jedan ugovor o nabavi roba u vrijednosti 968.989,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma iz ranijih godina, Akademija je koncem 2014. i u 2015. zaključila 12 godišnjih ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti 3.372.513,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba, radova i usluga čija je pojedinačna procijenjena vrijednost za robe i usluge do 200.000,00 kn te za radove do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, iznosila je 5.734.166,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na neizvršene naloge revizije za 2012., planiranje, objavu financijskih izvještaja, izvještavanje o ostvarenju i trošenju vlastitih i namjenskih prihoda, prihode od tekućih pomoći te rashode za posebne nagrade (funkcionalni dodaci) akademikima, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Na Izvješće o obavljenoj reviziji, KLASA: 041-01/16-01/35, URBROJ:613-02-01-17-6, od 9. ožujka 2017., zakonski predstavnik je dostavio prigovor. Prigovor nije prihvaćen, te je ovo Izvješće konačno.